

František Bílkovský

malíř, grafik, ilustrátor

* 10. 8. 1909 Mrákotín (o. Jihlava) - † 18. 10. 1998 Brno

Narodil se v Mrákotíně v rodině ševce. Domek Bílkovských stál vedle obecné školy a hostince, kam vozili formanské koně pivo ze Studené a kde také bývali koně z mrákotínského kamenolomu. Zde v rodném Mrákotíně se zrodila jeho velká láska - koně, které později zachycoval v různých obměnách. V nedaleké Telči ukončil studium na reálce maturitou v r. 1928. Každodenní pěší cesta z Mrákotína do Telče po dobu studií pomáhala B. citlivě vnímat krásnou přírodu Vysočiny. I to se později odrazilo v jeho tvorbě. Po maturitě pracoval rok na finančním úřadě v Dačicích. V letech 1929-1930 absolvoval vojenskou službu v Brně, kde od roku 1932 žil po celý svůj život. Pracoval zde až do důchodového věku v geodetickém ústavu jako technik.

Malování se učil nejdříve u středoškolských profesorů výtvarné výchovy. Později u telčského akad. malíře Antonína Václava Slavíčka (v letech 1927-35). Jeho první kresby se objevily již v r. 1926 ve Studentském časopisu v Praze. Ve třicátých letech se výrazně zapojil do práce pro nakladatelství Moravského kola spisovatelů, upravoval knihy, navrhoval vazby, kreslil pro Brněnské tiskárny, pro olomoucké nakladatelství Blok. Účastnil se první členské výstavy Volného sdružení výtvarníků v Brně v r. 1934. Přispíval jako výtvarný kritik do brněnského Střediska - revue pro umění a kulturu a zároveň zde vedl rubriku výtvarného umění.

I když žil v Brně, na rodnou Vysočinu nikdy nezapomínal a dokazoval to svou tvorbou po celý život. Rád se vracíval především do města svých studií - do Telče a zároveň do Dačic, ke kterým měl rovněž vřelý vztah a kde měl také řadu přátel. V Dačicích uspořádalo Městské muzeum a galerie deset souborných výstav jeho prací (od r. 1962 do r. 1989) a v r. 1977 byla v dačické galerii otevřena stálá výtvarná síň B. Výtvarně podchytil Dačice, Telč, Mrákotín, Slavonice i další místa v řadě děl a grafických cyklů.

Vedle kresby, jejíž dokonalé zvládnutí považoval za základ výtvarné práce, se věnoval malbě olejem a temperou. Často používal akvarel a kvaš a dále širokou paletu grafických technik, jako litografii, suchou jehlu, lept, akvatintu, dřevoryt a linoryt. Výsledkem jeho téměř sedmdesátileté tvůrčí práce byly stovky obrazů, kreseb a grafických listů. Mimo jiné i na 360 ex libris, 114 ilustrací a 12 grafických souborů (z toho 5 pro Dačice) a stovky novoročenek. B. byl členem spolku výtvarných umělců Aleš, Bloku a Spolku sběratelů a přátel ex libris. Kromě řady výstav u nás se účastnil i výstav zahraničních - Hamburk 1965, Pistoia 1968, Moskva 1976, Lisabon 1976, v Holandsku, Polsku atd. (především přehlídky ex libris). Jeho knižní značky se u nás pravidelně objevovaly na Trienále ex libris v Chrudimi. Je pohřben na hřbitově v Mrákotíně. Souborné výstavy B. u nás: 1939 - Brno, Kolo moravských spisovatelů; 1944 - Velké Meziříčí; 1946 - Brno, UMKA; 1950 - Brno; 1950 - Jihlava; 1962 - Dačice; 1963 - Telč; 1966 - Dačice; 1968 - Želetava; 1969 - Dačice; 1969 - Počátky; 1970 - Dačice; 1971 - Dačice; 1971 - Mrákotín; 1972 - Brno; 1972 - Adamov; 1973 - Dačice; 1974 - Brno; 1975 - Brno; 1975 - Pardubice; 1977 - Dačice; 1977 - Telč; 1979 - Dačice; 1979 - Brno; 1982 - Adamov; 1984 - Dačice; 1989 - Dačice; 1999 - Brno. B. se účastnil dalších 49 spolkových výstav. Jeho práce jsou v majetku Národní galerie v Praze, Galerie města Brna; na 200 grafických prací i maleb věnoval B. do sbírek MMaG v Dačicích.

D.: *Výběr ilustrací: Boleloucký, Fr.: Rektor Samuel. Středisko, Brno 1932; Nechvátal, Fr.: Vichřice. Vyškov 1932; Gajdoš, A.: Hliněný svět. Brno 1933; Habřina, R.: Kralická tiskárna. Moravské kolo spisovatelů, Brno 1936; Gajdošová, D.: Stříbrný smích. Brno 1946; Bochořák, K.: Betlém. Brno 1948; Novotný, Fr.: Šel Janeček na kopeček. Brno 1966; Pavlica, J.: Husí král. Brno 1968; Klang, M.Š.: Čtveročas Vysočiny. Dačice 1988. Soubory litografií: Dačice v litografiích. Dačice 1963; Slavonice v litografiích. Slavonice 1964; Dačice (10*

tříbarevných litografií). *Dačice 1973; Dačice (soubor 4 litografií). MMaG, Dačice 1973; Dačice (10 tříbarevných litografií). Dačice 1977; Dačice (soubor grafických listů). Gymnázium, Dačice 1983.*

L.: *Středisko - revue pro umění a kulturu. Brno 1931 a 1932; Vašek, B.: František Bílkovský, MMaG Dačice, 1989; Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950-1997 I. Ostrava 1998, s. 164-165; Dokumentace MMaG Dačice.*

Citace z: *Kdo byl kdo na jihozápadní Moravě : Dačicko, Jemnicko, Slavonicko, Telčsko. Dačice: Městské muzeum a galerie, 2000. 175 s.*

Kouzlo ex libris

Wikipedie

Souborný katalog České republiky